

„ Szanowni Państwo rekomendujemy Państwu lekturę naszego serwisu, który będzie się ukazywał co dwa tygodnie. Chcemy w nim poruszać sprawy ważne dla naszego regionu, te które dzieją się zarówno w Sejmie jak i w Parlamencie Europejskim. Będziemy informować o sprawach, które dotyczą jakości życia mieszkańców Śląska, ich problemów lokalnych i codzienności - bo wbrew potocznym mniemaniom nawet regulacje europejskie takimi bywają. Chcemy także mówić o kwestiach związanych z kulturą i tradycją Śląska, bo łączy nas nie tylko wspólnota zainteresowań regionalną kulturą i językiem ale i miejsce urodzenia - Katowice i Racibórz a na odwrót - okolice obecnego zamieszkania.

Marek Plura

Urodzony w Raciborzu, działacz społeczny, z zawodu psychoterapeuta. Mieszka w Katowicach. Deputowany do Parlamentu Europejskiego, pracuje w Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Kawaler Orderu Uśmiechu - międzynarodowego odznaczenia, nadawanego za działania przynoszące dzieciom radość. Poprzednio: Posel na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej - członek Klubu Parlamentarnej Platformy Obywatelskiej, Przewodniczący Podkomisji ds. Osób Niepełnosprawnych, Przewodniczący Parlamentarnej Zespołu ds. Piastów i Śląskiej Godki.

Gabriela Lenartowicz

Urodzona w Katowicach, urzędnik, z wykształcenia prawnik. Mieszka w podraciborskich Krzanowicach. Posłanka na Sejm, pracuje w Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Mniejszości Narodowych. W Gabinetcie Cieni Platformy Obywatelskiej pełni funkcję odpowiednika Ministra Środowiska. Poprzednio pełniła funkcje Członkini Zarządu Województwa Śląskiego i Wicewojewody Śląskiej a wcześniej Prezes Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Dziś porozmawiamy o smogu a ściślej O CZYSTYM POWIETRZU

Czy nas na nie stać, czy stać nas na wysiłek ekonomiczny, organizacyjny ale przede wszystkim mentalny byśmy w rezultacie w Polsce oddychali czystym powietrzem? Ale czy stać nas też na to, by dziesiątki tysięcy Polaków co roku umierały wcześniej dlatego, że mamy powietrze o niespotykanym w Europie stanie zanieczyszczenia? Trzeba też odpowiedzieć, czy stać nas nie tylko na to by nie stosować się do wymogów europejskich i światowych w tym zakresie, narażając się nie tylko na krytykę Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości ale w przyszłości, być może i kary? Dziś przedstawiamy co o jakości powietrza w Polsce sądzi Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i czego od nas oczekuje. Jednocześnie pokażemy jak skutecznie, wspierając się rozwiązaniami parlamentarnymi, walczyć ze smogiem. Przedstawiamy najważniejsze założenia projektu ustawy, który wobec porażki z uruchomieniem rządowego programu pn Czyste Powietrze, złożony został już po raz drugi w Sejmie! Z nadzieją na ponadpartijną refleksję; wszak z powodu smogu cierpią wyborcy każdej formacji, bez różnicy!

fol. Jan Ptak

Projekt ustawy PO o Czystym Powietrzu przewiduje:

0,5% Produktu Krajowego Brutto rocznie (dziś to prawie 10 mld) na realizację Krajowego Programu Ochrony Powietrza w tym na: dotacje do źródeł ciepła (wymiana kotłów, podłączenia do sieci, OZE) i termomodernizacji, pomoc społeczną ubogim a ulgi podatkowe dla zamożniejszych na udział własny w ocieplaniu domów i montażu ekologicznego ogrzewania oraz na wyższe rachunki za ekologiczne ciepło.

Zdrowe normy dla paliw i pieców oraz powszechną informację i edukację obywateli o zagrożeniu smogiem. Finansowanie, które dedykowane jest bezpośrednio

obywatelom, ustawa powierza gminom, które na podstawie uchwalonych przez siebie planów (bo najlepiej wiedzą jakie rozwiązania będą u nich najskuteczniejsze) będą przekazywały pieniądze mieszkańcom.

Środki publiczne w wysokości 0,5% PKB rocznie na walkę ze smogiem będą pochodzić z dotychczasowych źródeł (m.in. fundusze ochrony środowiska, środki UE) ale przede wszystkim z ETS (europejskiego systemu handlu emisjami), z którego to mechanizmu do budżetu państwa popłyną zwiększone kwoty - eksperci szacują je na ok 100 mld zł w najbliższych latach.

- Jakość powietrza w Polsce jest jedną z najgorszych w Unii Europejskiej
- Negatywne skutki zanieczyszczenia powietrza wpływają na mieszkańców Polski jeszcze przed ich urodzeniem i towarzyszą im przez całe życie powodując niską jakość życia i przedwczesne zgony.
- Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ogrzewanie budynków mieszkalnych.
- Samorządy województw i gmin mają zbyt mało uprawnień i za mało pieniędzy, by skutecznie walczyć ze smogiem

Polacy obawiają się przerzucenia odpowiedzialności na ich barki a „ekologiczne” ciepło to wyższe koszty dla rodzin

Polaków musi być stać na czystą energię.

Wsparcie będzie dotyczyć nie tylko inwestycji ale też ew. wyższych kosztów ekologicznego ogrzewania; będzie miało charakter socjalny (skierowany do najuboższych), jak i ulgi podatkowych.

prawo do dotacji ze środków publicznych na wydatki inwestycyjne w termomodernizację oraz nowe źródła ciepła zgodne z Gminnym Planem Zaopatrzenia w Energję

prawo do odliczenia od podstawy opodatkowania w PIT wkładu własnego i nowe źródła ciepła oraz zwiększonych kosztów ogrzewania w okresie 5 lat od przeprowadzenia inwestycji, jeśli opłaty za nowe paliwo będą wyższe niż przed remontem,

prawo do pomocy socjalnej na pokrycie kosztów wkładu własnego remontu i wymiany źródła ciepła oraz do dofinansowania zwiększonych wydatków na ogrzewanie.

Polska bez smogu.

Czy i co trzeba finansować z pieniędzy publicznych?

Warunkiem skutecznej walki ze smogiem są pieniądze, w tym wsparcie finansowe dla obywateli na:

wymianę źródeł ciepła na ekologiczne, w tym podłączenie i budowę sieci ciepłowniczych

zwiększenie efektywności energetycznej, w tym termomodernizacji budynków,

wykorzystanie OZE, zwłaszcza w zakresie energetyki prosumenckiej

edukację ekologiczną i zdrowotną, ulgi podatkowe, pomoc socjalną

Droga od Smoga, czyli gdzie jest obywatel?

Gmina tworzy Plan Zaopatrzenia w Energję. Inwentaryzuje obecne źródła ciepła i systemy zaopatrzenia w energję oraz określa docelowy model zaopatrzenia w energję i standardy energetyczne budynków. Doraźnie ograniczenia ustawowe i Sejmiku

Plan uwzględnia uwarunkowania lokalne, dot. preferowanych systemów i źródeł energii w tym zastosowania odnawialnych i alternatywnych źródeł energii. Plan uwzględnia również ograniczenia paliw i systemów grzewczych

Gmina prowadzi nabór wniosków od obywateli o dotacje na inwestycje zgodne z Planem oraz składa zbiorczy wniosek o dofinansowanie ze środków publicznych do właściwego funduszu ochrony środowiska, jako operatora środków publicznych. Gmina przekazuje dotacje obywatelom i je rozlicza.

Warunkiem zaakceptowania i rozliczenia wniosku Obywatela jest kompleksowość przedsięwzięcia i osiągnięcie standardów przewidzianych w Planie. Obywatel na tej podstawie może ubiegać się ponownie o ulgi podatkowe lub pomoc socjalną.

O czym mówi naprawdę orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie nieprzestrzegania przez Polskę norm jakości powietrza?

Wyrok TSUE z dnia 22.02.2018r. przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej dotyczył uchybień zobowiązaniom państwa członkowskiego z tytułu Dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (CAFE) W ogłoszonym wyroku Trybunał podkreślił przede wszystkim, że sam fakt przekroczenia dopuszczalnych wartości stężenia PM10 w otaczającym powietrzu wystarczy do stwierdzenia uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Dane dot. jakości powietrza świadczą o tym, że od 2007 do co najmniej 2015 roku Polska regularnie przekraczała dobowe wartości dopuszczalne dla stężenia PM10 w 35 strefach i roczne wartości dopuszczalne dla stężenia tego pyłu w 9 strefach. W ten sposób przekroczenie Trybunał uznał za trwałe. Obowiązek sporządzenia planów dotyczących jakości powietrza w przypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych dla stężenia PM10 w otaczającym powietrzu ciąży na Polsce od 11 czerwca 2010 r. Na zakończenie tego procesu we wrześniu 2015 roku rząd PO-PSL przyjął Krajowy Program Ochrony Powietrza. Jednakże w przyjętych przez Polskę planach upływ terminów przewidzianych na położenie kresu przekroczeniom norm jakości powietrza został ustalony, w zależności od konkretnej strefy, na czas między 2020 r. a 2024 r. Także obecny Rząd Polski odpowiadając na zarzuty KE podtrzymał stanowisko, że terminy te są w pełni dostosowane do skali przekształceń strukturalnych niezbędnych do położenia kresu przekroczeniom, w szczególności zwrócił uwagę na trudności o charakterze społeczno-gospodarczym i budżetowym związane z potrzebą realizacji znacznych inwestycji technicznych. W ocenie Trybunału, o ile okoliczności tego rodzaju mogą być brane pod uwagę, o tyle jednak, zdaniem TSUE, nie wykazano, że wskazane trudności, które nie mają charakteru wyjątkowego, wykluczają możliwość ustalenia krótszych terminów. Z tego względu Trybunał stwierdził, że argument podniesiony przez Polskę nie może sam w sobie usprawiedliwiać wyznaczenia tak długich terminów na położenie kresu przekroczeniom.

Trybunał orzekł ponadto, że w żadnym z programów ochrony powietrza przyjętych przez Polskę na szczeblu krajowym czy regionalnym nie wspomniano wyraźnie, że programy te powinny umożliwiać ograniczenie przekroczeń wartości dopuszczalnych w możliwie najkrótszym terminie, co jednak jest prawem wymagane.

W tym stanie rzeczy Trybunał uznał, że transpozycja dyrektywy do prawa polskiego nie jest w stanie zapewnić rzeczywiście pełnego zastosowania tej dyrektywy, podsumowano w wyroku. Obecnie TSUE stwierdził jedynie brak właściwej transpozycji prawa UE, jednakże, jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie - a na razie nic na to nie wskazuje - Trybunał może ponownie wszcząć postępowanie i nałożyć kary na Polskę.

NASZ SŁOWNICZEK

Co to jest TSUE?

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w skrócie TSUE –to instytucja sądownicza Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, z siedzibą w Luksemburgu. Ma cechy sądu międzynarodowego, a równocześnie sądu krajowego, jednak w odróżnieniu od typowych sądów międzynarodowych jego orzeczenia mają znaczenie wykraczające poza konkretne postępowania. Państwa członkowskie Unii Europejskiej są zobowiązane do podporządkowywania się orzeczeniom Trybunału Sprawiedliwości UE. Jest najstarszą instytucją główną Wspólnot europejskich.

Co to jest Dyrektywa CAFE?

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dn. 21.05.2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, zwana Dyrektywą CAFE jednoznacznie określa działania państw członkowskich UE w zakresie ochrony powietrza, tak aby „unikać, zapobiegać lub ograniczać szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzi i środowiska jako całość”.

#Sprawa Polek. Regionalne spotkanie kobiet w Rzuchowie

W gościńcu Zodiak w Rzuchowie odbyło się, 23 stycznia, regionalne spotkanie kobiet. W rolach gości specjalnych zostały zaproszone wicemarszałkinie Sejmu RP - Małgorzata Kidawa-Błońska oraz Barbara Dolniak. Ta pierwsza przestała filmik z pozdrowienia, druga spotkała się z mieszkankami naszego regionu. Na spotkaniu obecne były też posłanki na Sejm: Ewa Drozd, Agnieszka Hanajczyk oraz Gabriela Lenartowicz. Wykład wygłosiła profesor Violetta Skrzypulec-Plinta, znakomita endokrynolog i ginekolog, kierownik Katedry Zdrowia Kobiety Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Spotkanie odbyło się w ramach projektu Platformy Obywatelskiej Sprawa Polek. Podobne spotkania odbywają się w całym kraju.